

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

---

Georg Mejer Christophorus Siegfriedus

Disputatio I. Collegii Metaphysici : De Philosophiae Definitione

Rostochii: Myliandrus, 1610

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn729118312>

Druck Freier Zugang

5R

R. U. phil. 1609. 10.

12 ggl.

35 1717

DISPUTATIO I.
COLLEGII METAPHYSICI
DE
PHILOSOPHIA
DEFINITIONE.

Quam

AUSPICE CHRISTO

In alma Rosarum Academia

PRAESIDE

M. GEORGIO MEIERO
Duderstad. Sax.

Defendendam suscipiet

CHRISTOPHORUS SIEGFRIEDUS
Hildes - VVismariensis.

Ad diem 29. Augusti. horis matutinis.

ROSTOCHII
Ex Typographia Stephani Myliandri
Anno clx lxx C X.

PRO O E M I U M.

AGNUS ille subtilitatum Doctor Julius Scaliger cum docte admodum & nervosè disseruisse, os mortuum in cadavere eà destitui formā, quam habuerat vivens in homine, *per quam paucos subjunxit bonos esse Metaphysicos* exer: 6 sect. 12.
Quod adeò verum est, ut ei obloqui qui velit, ipsi cotidianæ obloqui videatur experientiæ. Quis enim necit negliget fuisse hactenus atque ignoratam aquilam illam scientiarum Metaphysicam? pleriq; enim vel supervacaniam eam, vel à Logica minimè distinctam arbitrabantur. Sed decepti cum barbariem tristissimam ac omnium rerum confusionem miserrimam Repub. literariæ imminere viderent, coacti sunt Metaphysicam, seu scientiam nobilissimam amplecti, exoculari. Non potest Theologus si non cognitione Metaphysicā sit instructus, cum adversarijs præsertim Jesuitis feliciter congregati, cum hi tela sua ex ipsissimā Metaphysices pharetrā depromere soleant, neq; id mirum: est enim tota fere eorum Theologia in Metaphysica fundata. Philosophus sanè reliquas iscientias perfectè cognoscere nequit non cognitā Metaphysicā. Ex hac enim illæ non solum particulam subjecti abscindunt: verum etiam principiorum suorum confirmationem pertinent, ut teatis est idem Scaliger exer. 321. Ob tantam hanc doctrinæ Metaphysicæ non tantum necessitatem; sed & præitantiam; sed & nobilitatem, eandem sub disputacionis incudem revocare constitui. Deus nos Spiritu suo sancto regat, ne à veritatis tramite aberremus.

Theorema I.

Vocabulum Philosophiae est $\pi\alpha\lambda\nu\sigma\mu\sigma$.

I. Antequam ad ipsam accessum faciamus Metaphysicam haud abs re fore existimamus, si Philosophiae definitionem, principia, & ejus distributionem collatione placide subjiciamus, præsertim eum nulla alia præter Metaphysicam disciplina sit, que generalem Philosophie pertractionem jure sibi vendicare videatur.

II. Quia vero erroris mater semper esse solet homonymia, homonymiam in voce Philosophiae consistentem excutiemus prius, quam ad ejus definitionem nos convertamus. Sunt vero quinq^u potissimum vocabuli philosophia acceptiones. Primo enim sumitur pro sola Metaphysica. Deinde pro Philosophia speculativa. Porro pro omnibus disciplinis ingenuis & liberalibus, atq^{ue} sic Logica etiam partibus philosophia annumeratur. Præterea pro omni in quacunq^{ue} re peritia, quo sensu rustici etiam philosophari dicuntur, sed cum ligone. Tandem propriissime pro disciplinis realibus tam speculativis quam practicis, qua in significatione hoc loco philosophia consideranda venit.

Theorema II.

Philosophia male definitur à Ramæis omnium artium liberalium comprehensio.

I. Quia definitio isthac habitus instrumentales etiam Logisticam nempe, Rheticam & Grammaticam complectitur, quemadmodum in sequenti disputatione demonstrari sumus. Deinde genus in definitione possum (comprehensio) ambiguum est: vel enim accipitur pro habitu ipso, sive collectione disciplinarum in mente, & sic aliquomodo tolerari posset: vel pro collectione earundem in libro

libro, quo sensu minimè toleratur. Accipere vero Rāmaos vocabulum comprehensionis in postrema hac significatione, omnia fermè ipsorum scripta testantur. Hinc enim decantatissimum apud eos exitit axioma: Artes constare materiâ & formâ: illam esse præcepta: hanc vero præceptorum ordine legitimo dispositionem.

II. Hanc vero Rāmaorum sententiam minimè consistere posse probatur. 1. Quia omne accidens definiendum est in subjecto suo primo. Extra controversiam autem est, Philosophiam prius fuisse in mente, quam scriptura mandaretur. Quia igitur philosophia est accidens, in mente quoq; tanquam subjecto primo, non libro qui subjectum saltem est secundum definiri debet. 2. Quia scriptura simulacrum est & imago conceptuum mentis. Quod enim animo prius conceperamus, id in scripturam coniuentes sensa animi nostri alteri explicamus. Quemadmodum autem simulacrum res ea non est, cuius est simulacrum: sic quoq; liber seu scriptura non est ipsa philosophia, sed ejus tantum exemplar. Inter signum enim & signatum differentia est maxima. 3. Quia liber nunquam operatur. Ubi aut datur ars, & in universum aliquis habitum, ibi necessum est sequi aliquando operationem: Habitus enim ubi est, ibi nunquam perpetuè erit ocosus, aut frustra totus.

III. Nec obstat quod dicunt doctrinam literis consignatam conferre habitum philosophicum. Primo enim hoc non per se se facit, sed per accidens. Nam puer licet literas noverit: non tamen ex libris habitum philosophicum sibi comparare sine informatore poterit. Deinde liber habitum philosophicum non ratione sui, sed habitus quem representat, conferre dicitur.

Theorema III.
Philosophia est habitus ad animi perfectionem

ditionem in contemplando & agendo sitam
nobis inserviens.

I. Genus Philosophiae proximum & adequatum est habitus.
Qualitatem enim esse Philosophiam haud quisquam init inficiat. Non vero in quarta est qualitas specie, quia propter
quantitatem ratione corporis non inest; neque in tertia, quia non
est affectus repentinus; neque in secunda, quia non inest natura.
Relinquitur ergo necessario quod sit in prima. Non ve-
ro est dispositio, quia haec via saltem est ad Philosophiam conse-
quendam. Ergo habites. Probatur: 1. Quia usus & exerciti-
tatione crebra acquiritur. 2. Quia acquisita haud facile amittit-
tur. 3. Quia ad eandem adipiscendum opus est institutione
aliorum.

II. Differencia non aliunde quam ex consideratione objecti-
sive materia circa quam versatur Philosophia, desumitur, que
in duplice est differencia: Res enim quae Philosophia subjiciuntur
vel sunt contemplabiles vel agibiles. Illarum cognitione anima & par-
tem praestantissimam perficit, nimirum intellectum: harum ve-
ro voluntatem. Duplici enim defectu animus hominis laborat
ignorantia videlicet & perturbatione. Illa intellectus: hac vo-
luntas. Philosophia autem duplici huic morbo medetur. Te-
nendum tamen, hanc anima perfectionem essentiali minime
esse: Nam ratione essentia anima non minus in rustico est per-
fecta, quam in homine eruditus; in homine pravo, quam virtutu-
dito: Sed accidentaliter tantum qua consistit in mutatione ab
ignorantia ad scientiam, ab affectuum dominio ad eorundem co-
hibitionem.

Theorema IV.

Causa efficiens philosophiae est vel remo-
ta vel proxima.

Illam

Illam constituimus Deum ter Opt. Max. omnis in natura
boni autorem, qui gratam de se famam in philosophia spargi, ac
Ethnicis manifestius fieri voluit, ut ipse gentium Doctor testis est
Rom. 1. Hanc φύσιν καὶ ἀνηρού, quibus Philosophus adjungit
ταυγότην, επιπεριαν καὶ πλαγωγών. Accurata enim rerum
sublimium & ignotarum contemplatio; solers & cibitudinum in
rebus observatio; & deniq; universalis è multis singularibus col-
lectio humanam peperit sapientiam.

Theorema V.

Materiam ex qua Philosophia habet nullam.

Materia vulgo triplex statuitur: Una ex qua materia, propriè sicc dicta: altera in qua, subjectum inhalationis; tertia, circa quam, objectum. Materiam circa quam habet Philosophia, uti superior dictum res omnes tam contemplabiles quam agibiles. Materiam in qua intellectum. Materiam vero ex qua nullam habet, cum quod ea tantum in substantijs corporeis reperiatur: tum quod materiata omnia quantitatem sibi habeant conjunctam, secundum quam in partes dirimi & secari possint. Hic vero Ramæi materiam Philosophia, ut & omnium aliarum accidentium adeò subtilem esse contendunt ut sensum nostrum fugiat, & exprimi non possit, quam tamen propterea negandam minimè censem cum nec forma lapidis exprimi queat, quam tamen adesse nemo inficiatur: Ceterum, si esset in accidentibus materia, quemadmodum in lapide forma, illorum explicationi locum lubenter relinquemus. Sed id ipsum nondum probarunt. Lapidem formam habere, licet nobis inconcita sit manifestum est, quia est corpus: Omne autem corpus compositum est ex materia & forma, Accidens vero materiam non habere probatur, quia non est corporeum: materiata

riata autem omnia sunt corporea; Corporeum autem quod est, substantia est: Accidens vero non substantia. Præterea affectiones materiae, ut sunt quantitas & divisibilitas accidenti non competunt: Locum enim tantum habent in corporibus.

Theorema VI.

Forma Philosophiae cum genere coincidit.

Quia accidentia materiam propriè dictam, physcam nempè non habent, in definitione eorundem genus non potest sumi à materia, sed à forma. Genus autem Philosophiae superiorius constitutimus habitum, qui formæ equipollat. Nam cum Philosophia in systemate essentialiter considerari non posset: neque ejus forma pro præceptorum in systemate dispositione, ut volunt Ramae, haberi poterit.

Theorema VII.

Finis Philosophiae est vel universalis vel particularis.

Ille est gloria Dei. Ut enim omnia à Deo: Sic omnia propter Deum: Hic perfectio nostra non quidem omnimoda & absolutissima: Ea enim ex sola Theologia petenda: sed qualis in corruptam nostram naturam cadere potest, tam in rerum contemplatione sive veritatis indagatione: quam vita morumq; secundum virtutem conformatio[n]e consistens.

COROLLARIA.

I.

An Philosophia contrarietur Theologie? N.

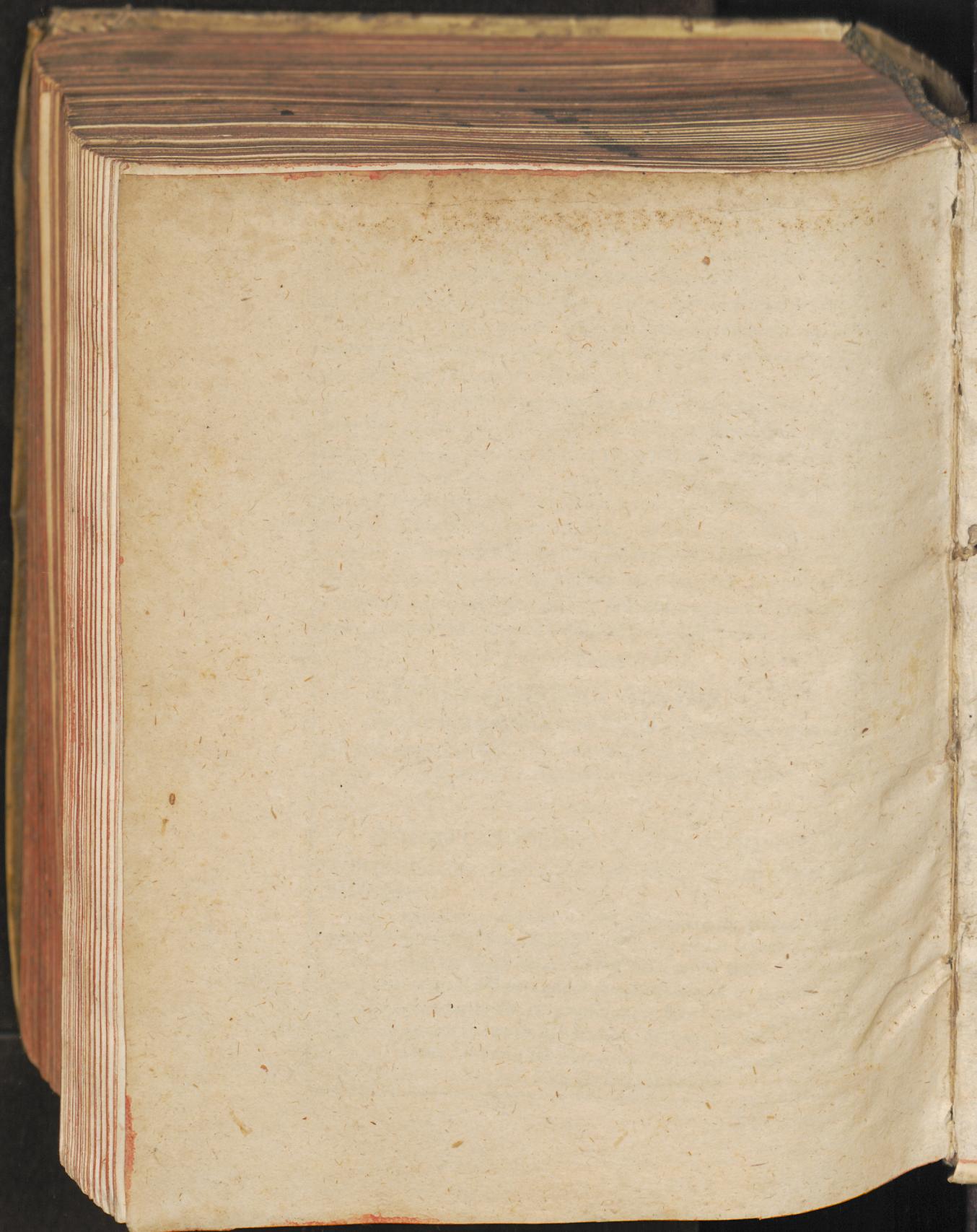
II.

An Philosophia Theologo sit necessaria? A.

III.

An philosophia in se considerata sit opus carnis? N.

306. sect. 20. in hæc verba erumpens: Omne quum principium, aut à primo principio. Unia dependent igitur. Ergo suâ naturâ omnia ruptibilia. Est itaq; spiritus corruptibilis; natura: nunquam vero corruptitur; nunquam immortalitate Deus ipsum donavit.

Theorema II.

Spiritus est vel Angelus, rationalis.

Legitimam hanc esse spiritus divisionem dare licet. Nam 1. Angelus tantum, & aingunt. 2. immortalitate fruuntur. 3. per se possunt. Ergo etiam tantum spiritus existunt.

Theorem III.

Angelus est spiritus, qui per se in corpore, sed semper extra corpore, sibi conatur. I. Dicimus Angelum per se nunquam in corpore, sed semper extra corpore, sibi conatur. Et testatur Scaliger, Angelos ipsos sibi conatur. 359. sect. 13. Verum quia hujuscemodi corpora non sunt, & natura eorum non est, corporibus ut formare, meritò per se ab omni corporis unione separari. II. Sunt vero Angeli in duplice differentia boni: quidam mali. Malitiam intelligimus, sed moralem. Diabolus enim ratione essens, ac Angelus bonus. Quia 1. est Ens. 2. bonum: quia bonum cum Ente convertitur. Quicquid autem à Deo creatum est, bonum

A 3

